

RAPORT

z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia¹ na studiach I i II stopnia

na Wydziale² Ekonomiczno-Społecznym UPP

w roku akademickim 2017/18

Autorzy opracowania:

Dr hab. Rafał Baum prof. nadzw. (Prodziekan ds. studiów) na podstawie danych uzyskanych od:

- dr hab. Karoliny Pawlak prof. nadzw. UPP (Prodziekan ds. studiów),
- dr hab. Aldony Mrówczyńskiej-Kamińskiej (Przewodnicząca KZdsJK Ekonomia),
- dr hab. Aleksandry Łuczak (Przewodnicząca KZdsJK Finanse i rachunkowość),
- dr Moniki Wojcieszak (Koordynator praktyk Ekonomia oraz Polityka społeczna) oraz dr Małgorzaty Węgrzyńskiej (Koordynator Finanse i rachunkowość),
- dr Romy Głowickiej-Wołoszyn oraz dr Joanny Smoluk-Sikorskiej (Zespół obsługujący system antyplagiatowy),
- dr Michała Gazdeckiego (Zespół ds. Promocji),
- dr Anny Kołczyk, mgr Anny Napierały oraz mgr Pauli Jenczyk (Dziekanat)

---

¹ Zaprezentowany i zatwierdzony na posiedzeniu Rady Wydziału i przekazany do Prorektora ds. Studiów.

² W odniesieniu do wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Wydziale.

OCENA PROGRAMU KSZTAŁCENIA

1. Modyfikacje programu kształcenia (syntetyczna informacja o dokonanych zmianach, np. zmiana sekwencji przedmiotów/modułów, likwidacja przedmiotów/modułów, zmiana nazwy przedmiotów/modułów, nowe specjalizacje, likwidacja specjalizacji; wraz z podaniem powodów)

W roku akademickim 2017/18 (uchwały Rady Wydziału z maja 2017 r. nr 28/IV/2017 oraz 29/IV/2017) wprowadzono modyfikacje planów studiów polegające na wprowadzeniu przedmiotów w języku obcym. Taka zmiana pozwala zwiększyć kompetencje językowe studentów w zakresie obcojęzycznej terminologii fachowej i lepiej przygotować ich pod tym względem do wejścia na rynek pracy. Zmiana pozwala ukształtować sylwetkę absolwenta spełniającego oczekiwania pracodawców i innych podmiotów życia gospodarczego. Ponadto, modyfikacja podąża za zaleceniami zespołu oceniającego PKA, który wizytując kierunek Finanse i rachunkowość, wskazał, że już na studiach I stopnia w programie kształcenia powinno się uwzględnić przynajmniej jeden przedmiot realizowany i zaliczany w języku obcym. Nowe przedmioty w języku angielskim wyszczególniono w punkcie 3 niniejszego sprawozdania.

Biorąc pod uwagę konieczność indywidualizacji kształcenia, od roku akademickiego 2017/2018 wprowadzono również modyfikację planu studiów anglojęzycznych II stopnia na kierunku *Economics, specialisation In Agribusiness* (uchwała Rady Wydziału z dnia 13 września 2017 r. nr 45/IV/2017), polegającą na zmianie proporcji zajęć sformalizowanych (wykładów i ćwiczeń) i pozostałych realizowanych przy udziale nauczyciela, w taki sposób aby zapewnić większy bezpośredni kontakt z nauczycielem. Zmiany te nie skutkowały wprowadzeniem/likwidacją dotychczas prowadzonych przedmiotów.

Od nowego akademickiego 2018/19 wprowadzono kolejne modyfikacje programów kształcenia:

- zmiana efektów kształcenia oraz planów studiów na kierunku Ekonomia (studia I i II stopnia),
- zmiana efektów kształcenia oraz planów studiów na kierunku Finanse i rachunkowość (studia I stopnia),
- utworzenie studiów II stopnia na kierunku Finanse i rachunkowość (opracowano całkowicie nowy program kształcenia – efekty kształcenia oraz plan studiów),

Zmiany te zostaną szczegółowo przedstawione w przyszłorocznym Raporcie.

Ponadto, aktualnie na Wydziale trwają prace nad:

- utworzeniem nowego kierunku studiów anglojęzycznych (*MSc in Agri-food Economics and Trade*), które zastąpią w przyszłości obecnie realizowane studia II stopnia na kierunku *Economics, specialisation In Agribusiness*,
- uruchomieniem studiów dualnych pn. *Agrobiznes*.

Te kierunki studiów zaczną funkcjonować od roku akademickiego 2019/20.

2. Ocena sylabusów³

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia I st.**

Liczba ocenionych sylabusów	Wykaz nieprawidłowości	Podjęte działania naprawcze
0	brak	nie dotyczy

³ Ocena sylabusów powinna być przeprowadzona przed zapowiedzianą wizytacją Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) oraz po korektach wprowadzonych na podstawie uwag po kontroli PKA.

*Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia II st.***

Liczba ocenionych sylabusów	Wykaz nieprawidłowości	Podjęte działania naprawcze
0	brak	nie dotyczy

*Kierunek i poziom studiów: **Finanse i rachunkowość I st.***

Liczba ocenionych sylabusów	Wykaz nieprawidłowości	Podjęte działania naprawcze
0	brak	nie dotyczy

*Kierunek i poziom studiów: **Polityka społeczna I st.***

Liczba ocenionych sylabusów	Wykaz nieprawidłowości	Podjęte działania naprawcze
0	brak	nie dotyczy

Informacje dodatkowe:

Wydział w latach wcześniejszych poprawiał efekty kształcenia dla wszystkich prowadzonych kierunków studiów i przeprowadzał ewaluację programów kształcenia (w tym ocenę sylabusów) w związku z wizytacjami Polskiej Komisji Akredytacyjnej. O słuszności i poprawności wprowadzonych zmian świadczą pozytywne oceny uzyskane w wyniku akredytacji kierunków *Polityka społeczna* (ponownej), *Ekonomia* oraz *Finanse i rachunkowość*.

Opisane w pkt. 1. modyfikacje programu kształcenia (wprowadzone od października 2017 r.) polegające na wprowadzeniu przedmiotów anglojęzycznych, od razu skutkowały przygotowaniem stosownych sylabusów, które zostały sprawdzone przez prodziekana ds. studiów

Ponadto, jak zwykle, wszystkim Wykładowcom zalecono aktualizację sylabusów i ich upublicznienie w pierwszym tygodniu zajęć w danym semestrze.

3. Wprowadzone nowe przedmioty

*Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia I st.***

Nazwa nowego przedmiotu	Powód wprowadzenia	Data zatwierdzenia przez Radę Wydziału
Introduction to economic policy and trade	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Przedmiot do wyboru: a) Economics of agri-food sector b) Agricultural markets and policy c) Introduction to marketing	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017

Kierunek i poziom studiów: *Ekonomia II st.*

Nazwa nowego przedmiotu	Powód wprowadzenia	Data zatwierdzenia przez Radę Wydziału
Introduction to political economy and economic policy	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
World economy and agriculture	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Die regionale Diversifizierung der Pflanzenproduktion in der Welt	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Logistics in tourism	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Law of worlds' heritage protection	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Marketing research on financial market	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Economics of the EU integration	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017

Kierunek i poziom studiów: *Finanse i rachunkowość I st.*

Nazwa nowego przedmiotu	Powód wprowadzenia	Data zatwierdzenia przez Radę Wydziału
Introduction to economic policy and trade	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Przedmiot do wyboru: a) Economics of agri-food sector b) Finance of the EU c) Introduction to marketing	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017

*Kierunek i poziom studiów: **Polityka społeczna I st.***

Nazwa nowego przedmiotu	Powód wprowadzenia	Data zatwierdzenia przez Radę Wydziału
Introduction to economic policy and trade	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017
Przedmiot do wyboru: a) Economics of agri-food sector b) Agricultural markets and policy c) Introduction to marketing d) Finance of the EU	1) Zwiększenie kompetencji językowych studentów w celu ukształtowania sylwetki absolwenta spełniającego oczekiwania rynku pracy i życia gospodarczego 2) Uwzględnienie zaleceń PKA	29.05.2017

Informacje dodatkowe:

W roku akademickim 2017-18, dzięki nawiązanej współpracy, powyższe przedmioty były prowadzone przez profesorów z uczelni zagranicznych z Włoch, Ukrainy, Czech, Rumunii i Hiszpanii.

OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1. Wyniki analizy ankiet studenckich

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia I stopień** – semestr zimowy

Lp.	Przedmiot (moduł)	Liczba uprawnionych studentów	Liczba ankiet		Suma ocen dobrych/słabych
			stopień zwrotu		
1.	Geografia ekonomiczna	155	165	100	571/210
			100		
2.	Geografia polityczna	55	41	75	171/33
			75		
3.	Matematyka dla ekonomistów	210	258	100	1151/110
			100		
4.	Mikroekonomia	210	255	100	1133/131
			100		
5.	Moduł I: wiedza społeczna	210	653	100	2854/348
			100		
6.	Prawo	210	125	60	612/8
			60		
7.	Statystyka opisowa	210	158	75	530/240
			75		
8.	Technologie informacyjne	210	125	60	596/16
			60		
9.	Wychowanie fizyczne	210	138	66	644/14
			66		
10.	Analiza ekonomiczna	175	162	93	685/105
			93		
11.	Ekonomika gospodarki żywnościowej	175	161	92	696/101
			92		
12.	Finanse publiczne i rynki finansowe	175	80	46	390/9
			46		
13.	Język angielski	100	66	66	305/25
			66		
14.	Język niemiecki	75	13	17	63/1
			17		
15.	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	175	182	100	820/85
			100		
16.	Podstawy przetwórstwa rolno - spożywczego	175	857	100	3588/678
			100		
17.	Polityka gospodarcza	175	157	90	705/80
			90		
18.	Prawo żywnościowe	175	122	70	560/49
			70		
19.	Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	90	26	29	126/4
			29		
20.	Finanse przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	85	27	32	134/0
			32		
21.	Fundusze UE dla obszarów wiejskich	130	20	15	61/35
			15		
22.	Gospodarka regionalna	130	18	14	90/0
			14		
23.	Język angielski	80	12	15	59/1
			15		
24.	Język niemiecki	50	4		20/0

			8	
25.	Logistyka w gospodarce żywnościowej	70	3	15/0
			4	
26.	Logistyka w przedsiębiorstwie agrobiznesu	60	12	60/0
			20	
27.	Obrót towarowy	40	12	34/22
			30	
28.	Organizacja przedsiębiorstw ogrodniczych	90	32	144/16
			36	
29.	Praca dyplomowa	130	13	65/0
			10	
30.	Rynek produktów żywnościowych	55	4	20/0
			7	
31.	Seminarium	120	21	103/2
			18	
32.	Zarządzanie produkcją w przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego	130	2	10/0
			2	

Średnia stopa zwrotu: 55%

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia II stopień** - semestr zimowy

Lp.	Przedmiot (moduł)	Liczba uprawnionych studentów	Liczba ankiet/	Suma ocen dobrych słabych
			stopień zwrotu	
1.	Introduction to political economy and economic policy	80	58	267/12
			73	
2.	Ekonomia menedżerska	90	91	415/23
			100	
3.	Ekonomia międzynarodowa	90	110	508/20
			100	
4.	Gospodarowanie kapitałem ludzkim	90	109	394/125
			100	
5.	Historia myśli ekonomicznej	90	55	218/48
			61	
6.	Makroekonomia	90	55	203/66
			61	
7.	Prawo gospodarcze	90	55	263/1
			61	
8.	Analiza portfela inwestycyjnego	90	8	40/0
			9	
9.	Ekonomika konsumpcji	45	9	34/9
			20	
10.	Ewaluacja programów i projektów unijnych	45	4	8/12
			36	
11.	Finansowanie i rozliczenia transakcji międzynarodowych	45	16	80/0
			20	
12.	Zachowanie konsumentów na rynku żywnościowym	45	9	41/3
			40	
13.	Polityka rolno-żywnościowa	45	18	66/24
			40	
14.	Praca dyplomowa	90	17	72/3
			19	
15.	Prawo finansowe	45	14	65/0
			31	
16.	Światowa gospodarka żywnościowa	45	9	29/16
			20	

17.	Teoria wyboru publicznego	45	12	59/1
			27	
18.	Psychologia i sztuka negocjacji w biznesie	90	9	42/2
			9	
19.	Rachunek kosztów	90	8	39/1
			9	
20.	Seminarium	90	18	75/8
			20	
21.	Systemy informatyczne w rachunkowości	45	8	40/0
			22	
22.	Ekonomia obszarów wiejskich	45	10	37/11
			12	
23.	Polityka fiskalna w rozwoju społeczno-gospodarczym	45	4	20/0
			9	
24.	Wycena i zarządzanie wartością przedsiębiorstwa w leśnictwie i drzewnictwie	45	8	40/0
			18	
25.	Doradztwo w agrobiznesie	45	8	23/16
			18	
26.	Zarządzanie jakością	45	1	0/5
			2	

Stopień zwrotu:20%

Uwagi pozytywne:

- Ciekawe, przygotowane zajęcia i przystępny sposób przekazywania wiedzy (Psychologia i sztuka negocjacji w biznesie, Ekonomia gospodarki żywnościowej, Finanse publiczne i rynki finansowe, Geografia ekonomiczna, Matematyka dla ekonomistów, Mikroekonomia, Polityka gospodarcza, Prawo finansowe, Prawo, Statystyka opisowa, Technologie informacyjne, Analiza portfela inwestycyjnego, Prawo finansowe, Prawo gospodarcze, E-biznes, Gospodarka regionalna, Fundusze UE dla obszarów wiejskich, Finanse przedsiębiorstwa rolno- spożywcze, Ekonomia i organizacja przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego, Organizacja przedsiębiorstw ogrodnich, J. niemiecki)
- Dobrze zorganizowane zajęcia (Statystyka opisowa)
- Sprawiedliwy sposób oceniania (Geografia ekonomiczna)
- Dobry kontakt ze studentami, życzliwe podejście do studentów, miła atmosfera na zajęciach (Prawo, J. angielski, J. niemiecki, Ekonomia gospodarki żywnościowej, Geografia ekonomiczna, Matematyka dla ekonomistów, Mikroekonomia, Prawo, Psychologia i sztuka negocjacji w biznesie, Ekonomia i organizacja przedsiębiorstw przemysłu spożywczego, Logistyka w przedsiębiorstwach agrobiznesu)
- Wspieranie i pomoc dla studentów (Ekonomia gospodarki żywnościowej, Technologie informatyczne, Praktyka zawodowa)

Uwagi krytyczne:

- Zbyt wysokie tempo realizacji zajęć (Analiza portfela inwestycyjnego, Ekonomia konsumpcyjna, Polityka rolno-żywnościowa, Mikroekonomia).
- Niesprecyzowane wymagania (Organizacja przedsiębiorstw ogrodnich), zmiana wymagań w trakcie realizacji przedmiotu (Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie, Polityka rolno-żywnościowa)
- Zbyt mało czasu na wykonanie zadań egzaminacyjnych (Analiza ekonomiczna) lub niesprawiedliwe ocenianie (Mikroekonomia, Zachowania konsumentów na rynku żywnościowym, Seminarium)
- Niezrealizowanie części godzin zajęciowych, realizacja zajęć poza oficjalnym planem lub poruszanie zagadnień z przedmiotów realizowanych wcześniej (Geografia ekonomiczna, Polityka rolno-żywnościowa)
- Nieżyczliwe podejście do studentów i negatywne opinie o studentach (Ewaluacja programów i projektów unijnych, Fundusze UE dla obszarów wiejskich)
- Brak wyposażenia w sali j. angielskiego w podstawowe środki np. rzutnik, ekran, laptop

Rekomendacje KZdsJK w sprawie działań naprawczych:

Z uwagi na wysoką zwrotność ankiet za zajęcia dydaktyczne prowadzone w semestrze zimowym 2017/18, Komisja wyliczyła udział ocen słabych w ogólnej liczbie odpowiedzi. Komisja zarekomendowała przeprowadzenie działań naprawczych z przedmiotów, gdzie oceny słabe stanowiły 25% wszystkich odpowiedzi (przekazano informacje do kierowników katedr i zalecono przeprowadzenie rozmów z wykładowcami).

Komisja ds. Jakości Kształcenia dodatkowo sugerowała uczulić prowadzących zajęcia, aby starać się oceniać sprawiedliwie, dokładnie precyzować wymagania, których nie należy, dostosować czas egzaminu do obowiązującego materiału, oraz być wymagającym, ale życzliwym wobec studentów.

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia I stopień** – semestr letni

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet	Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych
1. Ekonometria	166	48/29	211/29
2. J. angielski	140	19/14	93/2
3. J. niemiecki	15	5/33	22/3
4. Podstawy makroekonomii	155	47/30	209/16
5. Podstawy produkcji rolnej	163	47/30	208/19
6. Polityka społeczna	103	23/29	65/47
7. Rachunkowość	172	46/27	186/42
8. Wychowanie fizyczne	133	23//22	103/0
9. Zarządzanie	157	44/28	188/27
10. Bankowość	105	22/21	106/3
11. Ekonomia integracji europejskiej	110	21/19	87/18
12. Ekonomia i organizacja usług doradczych w agrobiznesie	107	17/16	61/24
13. Introduction to economic policy and trade	105	13/12	46/19
14. Introduction to marketing	106	24/23	88/32
15. J. angielski	60	8/13	40/0
16. J. niemiecki	15	2/13	10/0
17. Marketing	105	10/10	42/8
18. Polityka społeczna II	159	10/6	36/14
19. Seminarium	102	13/13	65/0
20. Zarządzanie i organizacja przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych	105	20/19	90/10
21. Zarządzanie przedsiębiorstwem handlowym	110	10/9	42/8
22. E-biznes	79	2/3	10/0
23. Praca dyplomowa	161	2/1	5/5
24. Praktyka zawodowa	161	2/1	10/0
25. Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	161	2/1	6/4
26. Seminarium	161	3/2	14/1
27. System podatkowy	79	2/3	10/0
28. Tworzenie i prowadzenie małej firmy	79	2/3	5/5

Średni procent zwrotu: 15%

Przedmioty ocenione najlepiej (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

1. Ekonometria (211/29) Przystępny sposób przekazywania wiedzy
2. Podstawy makroekonomii (209/16) Przystępny sposób przekazywania wiedzy
3. Podstawy produkcji rolnej (208/19) Przystępny sposób przekazywania wiedzy; ciekawe, przygotowane zajęcia

Przedmioty ocenione najźle (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

1. Rachunkowość (186/42), Brak przygotowania do zajęć, brak wyjaśnienia zagadnień niezrozumiałych, wymaganie na kolokwium zagadnień nierealizowanych podczas zajęć.
2. Polityka społeczna, (65/47) Bez uwag
3. Introduction to marketing (88/32) Zajęcia nie tylko po angielsku, czas zajęć niezgodny z planem - dostosowany do wykładowców i blokujący studentom możliwość realizacji innych zajęć

Powtarzające się negatywne oceny zajęć dydaktycznych (proszę wymienić trzy) oraz wprowadzone działania naprawcze dla każdego kierunku studiów:

1. Wymaganie na kolokwium zagadnień nierealizowanych podczas zajęć – dostosowanie pytań kolokwiów do przedstawionej wcześniej problematyki.
2. Czas zajęć niezgodny z planem, dostosowany do wykładowców i blokujący studentom możliwość realizacji innych zajęć – optymalizacja terminu i czasu zajęć
3. Brak wyjaśnienia zagadnień niezrozumiałych – przeznaczenie części czasu zajęć na dodatkowe wyjaśnienia

Komisja rekomendowała przeprowadzenie rozmowy z wykładowcą danego przedmiotu, który został oceniony najźle.

Kierunek i poziom studiów: Ekonomia II stopień

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet	Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych
1. Agrobiznes w gospodarce narodowej	35	4/11	17/2
2. Badania marketingowe	35	3/9	15/0
3. Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych	90	12/13	57/3
4. Ekonomia i organizacja przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych	35	4/11	20/0
5. Metody ilościowe w finansach	90	8/9	40/0
6. Organizacja i finansowanie rynków hurtowych produktów rolno – żywnościowych	90	8/9	22/18
7. Podstawy handlu zagranicznego	35	8/23	40/0
8. Polityka pieniężna	96	8/8	40/0
9. Rachunek kosztów	136	13/10	55/10
10. Rachunkowość zarządcza	92	8/9	40/0
11. Rachunkowość zarządcza w gospodarce żywnościowej	39	8/21	33/1
12. Rynek kapitałowy i finansowy	127	16/13	58/20
13. Seminarium	125	13/10	56/4
14. Zabezpieczenie społeczne	90	8/9	35/0
15. World economy and agriculture	125	32/26	109/0
16. Egzamin dyplomowy -przygotowanie do egzaminu magisterskiego	117	1/1	5/0
17. Etyka biznesu	117	2/2	10/0
18. Prawo pracy	49	1/2	5/0
19. Praca dyplomowa	117	1/1	5/0
20. Seminarium	137	3/2	10/0

Średni procent zwrotu: 9%

Przedmioty ocenione najlepiej (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

1. World economy and agriculture (109/0) – nie podano powodów
2. Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych (57/3) – nie podano powodów
3. Seminarium (56/4) – nie podano powodów

Przedmioty ocenione najźle (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

1. Organizacja i finansowanie rynków hurtowych produktów rolno – żywnościowych (22/18)
2. Rynek kapitałowy i finansowy (58/20) - Chaotyczny sposób realizacji zajęć, podawanie różnych wyników tych samych zadań, stosowanie różnych oznaczeń.
3. Rachunek kosztów (55/10)

Powtarzające się negatywne oceny zajęć dydaktycznych (proszę wymienić trzy) oraz wprowadzone działania naprawcze dla każdego kierunku studiów:

1. Chaotyczny sposób realizacji zajęć – przygotowanie konspektów zajęć
2. Podawanie różnych wyników, w różnych grupach, tych samych zadań, stosowanie różnych oznaczeń – ujednolicenie oznaczeń i wyników
3. Brak przygotowania do zajęć - przygotowanie konspektów zajęć

Komisja rekomenduje przeprowadzenie rozmowy z wykładowcą danego przedmiotu, który został oceniony najźle.

Kierunek i poziom studiów: Finanse i Rachunkowość, I st.

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet	Suma ocen dla przedmiotu	dobrych / słabych	
Semestr 1					
1. Mikroekonomia	171	231	67,5	947	193
2. Matematyka dla ekonomistów	171	232	67,8	956	197
3. Statystyka	169	117	34,6	464	118
4. Prawo	171	116	67,8	567	12
5. Technologie informacyjne	171	231	67,5	1090	37
6. Wychowanie fizyczne	114	120	52,6	567	5
7. Moduł I: wiedza społeczna	171	660	64,3	2855	173
8. Dialog i negocjacje w zakresie finansów	171	118	34,5	571	17
Semestr 2					
9. Finanse	170	59	17,4	283	12
10. Makroekonomia	170	35	10,3	161	13
11. Matematyka finansowa	170	48	14,1	227	12
12. Podstawy zarządzania	170	57	16,8	265	19
13. Rachunkowość	172	39	11,3	145	46
14. Wychowanie fizyczne	114	16	7,0	80	0
15. Bankowość	170	51	15,0	245	10
16. Język angielski	100	19	19,0	95	0
Semestr 3					
17. Ekonometria	112	76	33,9	289	84
18. Rachunkowość finansowa	112	110	49,1	513	33
19. Ekonomika gospodarki żywnościowej	112	152	67,9	636	111
20. Nauka o pieniądzu	52	20	19,2	98	2
21. Matematyka w ubezpieczeniach	56	106	94,6	363	1
22. Międzynarodowe stosunki gospodarcze	112	149	66,5	662	74
23. Podstawy handlu zagranicznego	95	116	61,1	559	13
24. Prawo finansowe	90	128	71,1	328	76

25. Współczesne systemy pieniężne	39	22	28,2	110	0
26. Prawo żywnościowe	112	136	40,5	368	66
27. Podstawy produkcji rolnej	112	146	65,2	635	82
28. Język angielski	92	75	81,5	360	14
29. Język niemiecki	20	2	10,0	10	0
Semestr 4					
30. Analiza finansowa	112	44	19,6	203	17
31. E-biznes	112	22	19,6	41	69
32. Finanse przedsiębiorstwa	112	23	10,3	109	6
33. Finanse publiczne	112	22	9,8	105	4
34. Finansowanie projektów gospodarczych	112	24	10,7	66	53
35. Introduction to economic policy and trade	112	18	8,0	71	24
36. Introduction to marketing	112	60	26,8	198	102
37. Podstawy przetwórstwa rolno-spożywczego	112	190	84,8	707	241
38. Zamówienia publiczne dla przedsiębiorstw agrobiznesu	112	28	12,5	140	0
39. Bankowość	112	106	47,3	276	250
40. Seminarium	112	28	25,0	114	22
41. Język angielski	92	13	14,1	83	1
42. Język niemiecki	20	4	20,0	20	0
43. Język obcy	112	1	0,9	5	0
Semestr 5					
44. Rynki finansowe	134	108	40,3	461	64
45. Ubezpieczenia	133	107	40,2	486	14
46. Polityka gospodarcza	133	111	41,7	507	43
47. Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie	133	54	20,3	185	89
48. Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw	133	54	20,3	213	55
49. Księgowość małej firmy	118	57	24,2	259	26
50. Ekonomia i finansowanie przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	133	169	63,5	719	96
51. Seminarium	138	65	47,1	268	51
52. Praca dyplomowa	138	55	39,9	267	6
53. Język angielski	104	48	46,2	226	4
54. Język niemiecki	29	9	31,0	44	1
Semestr 6					
55. Biznes plan	75	1	0,7	4	1
56. Finansowanie samorządu terytorialnego	22	3	6,8	15	0
57. Marketing usług finansowych	135	9	3,3	44	1
58. System podatkowy	113	4	1,8	20	0
59. Ubezpieczenia w rolnictwie	60	5	4,2	25	0
60. Wycena nieruchomości	135	18	6,7	84	6
61. Zarządzanie płynnością finansową przedsiębiorstwa	136	7	2,6	35	0
62. Seminarium	135	8	5,9	40	0
63. Praca dyplomowa	139	7	5,0	35	0
64. Praca dyplomowa, przygotowanie do egz. dyplom.	139	7	5,0	35	0
65. Praktyka zawodowa	136	6	4,4	26	4

Średni procent zwrotu: 20,3%

Przedmioty ocenione najlepiej (proszę podać trzy⁴) oraz powody podane przez studentów:

1. Matematyka w ubezpieczeniach (99,7% ocen dobrych, zwrotność ankiet 94,6 %) - ciekawe zajęcia i interesujący sposób ich prowadzenia
2. Prawo (97,9% ocen dobrych, zwrotność ankiet 67,8%) - dobra organizacja zajęć, ciekawe zajęcia i interesujący sposób ich prowadzenia, motywowanie do aktywności studentów, miły i życzliwy stosunek do studentów
3. Podstawy handlu zagranicznego (97,7% ocen dobrych, zwrotność ankiet 61,1%) - przystępny sposób przekazywania wiedzy, dobra organizacja zajęć, ciekawe zajęcia i interesujący sposób ich prowadzenia, miły i życzliwy stosunek do studentów

Przedmioty ocenione najslabiej (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

4. Bankowość⁵ (semestr 4) (47,5% ocen słabych, zwrotność ankiet 47,3%) - spóźnianie się na zajęcia, brak możliwości kontaktu z nauczycielem przez pocztę elektroniczną, treści zajęć znacznie odbiegające od realizowanego tematu, zmiana form zaliczenia przedmiotu w czasie jego realizacji, nieprzyjazny sposób komunikowania się ze studentami, niesprawiedliwe ocenianie.
5. Podstawy przetwórstwa rolno-spożywczego (25,4% ocen słabych, zwrotność ankiet 84,8%) - powtarzanie treści z innych przedmiotów, zbędny przedmiot.
6. Ekonometria (22,5% ocen słabych, zwrotność ankiet 33,9%) – spóźnianie się na zajęcia.

Powtarzające się negatywne oceny zajęć dydaktycznych (proszę wymienić trzy) oraz wprowadzone działania naprawcze dla każdego kierunku studiów:

1. Spóźnianie się na zajęcia (E-biznes, Ekonometria, Ekonomia gospodarki żywnościowej, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Matematyka dla ekonomistów, Mikroekonomia, Technologie informatyczne, Bankowość, Finansowanie projektów gospodarczych) – przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej.
2. Niesprawiedliwe ocenianie (E-biznes, Ekonometria, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Ekonomia i finansowanie przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego, Księgowość małej firmy, Bankowość, Finansowanie projektów gospodarczych) - przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej.
3. Zbędny przedmiot (Podstawy produkcji rolniczej, Podstawy przetwórstwa rolno-spożywczego, Introduction to economic policy and trade, Introduction to marketing) – wyjaśnienie studentom potrzeby realizacji przedmiotów i zmotywowanie ich do udziału w zajęciach.

Zalecono przeprowadzenie rozmowy z wykładowcami najgorzej ocenionych przedmiotów Kierownikom Katedr, w których pracują.

Kierunek i poziom studiów: Polityka społeczna I st.

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet	Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych
Semestr 3			
Finanse publiczne	8	7/88	35/0
Prawo pracy	8	7/88	35/0
Psychologia społeczna	8	7/88	35/0
Demografia	8	7/88	35/0
Socjologia problemów społecznych i gospodarczych	8	7/88	34/1
Współczesna konsumpcja - nowe zjawiska i tendencje	8	7/88	35/0
Ekonomia społeczna	8	7/88	35/0
Język angielski	8	7/88	35/0

⁴ Ponadto bardzo dobrze było ocenione: Wychowanie fizyczne (semestr 1) - 99,1 %ocen bardzo dobrych i dobrych przy 52,6% zwrotności ankiet).

⁵ Uwagi te dotyczą tylko jednego nauczyciela prowadzącego ten przedmiot.

Semestr 4			
Globalne problemy bezpieczeństwa żywnościowego	8	1/13	5/0
Institucje europejskie	8	1/13	5/0
Introduction to economic policy and trade	8	1/13	5/0
Introduction to marketing	8	3/13	15/0
Język angielski	8	1/13	5/0
Metody i techniki badań społecznych	8	1/13	5/0
Patologie społeczne na OW	8	1/13	5/0
Podstawy polityki gospodarczej	8	1/13	5/0
Polityka społeczna w UE	8	1/13	5/0
Pozyskiwanie środków UE na cele PS	8	1/13	5/0
Seminarium dyplomowe	8	1/13	5/0
Zabezpieczenie społeczne	8	1/13	5/0

Średni procent zwrotu: 87,5 % (semestr zimowy), 14,4 % (semestr letni)

Przedmioty ocenione najlepiej (podano pierwsze trzy) oraz powody podane przez studentów:

1. Finanse publiczne – nie podano powodów.
2. Prawo pracy- nie podano powodów.
3. Demografia – nie podano powodów.

Przedmioty ocenione najslabiej (podano 1) oraz powody podane przez studentów:

1. Socjologia problemów społecznych i gospodarczych – nie podano powodów.

Powtarzające się negatywne oceny zajęć dydaktycznych (proszę wymienić trzy) oraz wprowadzone działania naprawcze: brak uwag studentów

Podsumowując ankietyzację zajęć w roku akademickim 2017/18 należy stwierdzić znacznie lepszy stopień zwrotu ankiet w semestrze zimowym.

Rekomendacje Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia w sprawie działań naprawczych dotyczących prowadzonych zajęć przekazano do Katedr WE-S.W raportach wyliczono udział ocen słabych w ogólnej liczbie odpowiedzi. KZDsJK na kierunku Ekonomia rekomendował przeprowadzenie działań naprawczych z przedmiotów, gdzie oceny słabe stanowiły co najmniej 25% wszystkich odpowiedzi. Dodatkowo przy niektórych przedmiotach pojawiły się szczegółowe uwagi krytyczne, co potwierdziło konieczność obserwacji procesu dydaktycznego.

Generalnie Zespoły ds. Jakości Kształcenia sugerowały uczulić prowadzących zajęcia, aby starać się oceniać sprawiedliwie, dokładnie precyzować wymagania, których nie należy zmieniać w trakcie realizacji przedmiot (tzn. podane na pierwszych zajęciach powinny obowiązywać aż do egzaminu), dostosować czas egzaminu do obowiązującego materiału oraz być wymagającym, ale życzliwym wobec studentów. W przypadku jednoznacznie krytycznych i powtarzających się uwag zalecono przeprowadzenie rozmów dyscyplinujących z wykładowcami.

2. Wyniki hospitacji

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia, I stopnia**

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen			
				5	4	3	2
19	17	2		123	23	4	1

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia, II stopnia**

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen			
				5	4	3	2
7	6	1		47	7		

Zajęcia dydaktyczne, dla których hospitacje wykazały nieprawidłowości (przyczyny oraz podjęte działania naprawcze):

Ekonometria, kierunek Ekonomia, I stopnia, ćwiczenia prowadzone przez doktorantkę. Podczas hospitacji zwrócono uwagę, że czas zajęć nie został efektywnie wykorzystany. Ponadto pojawiły się błędy merytoryczne w przekazywanych treściach. Słabości ujawniły się też w motywowaniu studentów do samodzielnej pracy i kontrolowaniu bieżących postępów studentów. Jako zalecenie w poprawie jakości prowadzonych zajęć należy zwrócić uwagę na poprawność przekazywanych treści. Zaleca się zapoznać z literaturą przedmiotu w szerszym zakresie. Ponadto należy bardziej efektywnie planować i wykorzystać czas zajęć oraz podjąć działania w celu zwiększenia działań związanych z motywowaniem studentów do aktywnego udziału w zajęciach oraz kontrolowaniu bieżących ich postępów.

Uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji:

Przeprowadzone hospitacje na kierunku Ekonomia wykazały, że proces dydaktyczny przebiega na odpowiednim poziomie akademickim a wykładowcy są przygotowani do prowadzenia zajęć i wykorzystują odpowiednie metody dydaktyczne. Nauczycielom rekomendowano kontynuowanie sposobu prowadzenia zajęć. Zalecano przede wszystkim zwiększenie aktywizacji studentów, trzymać dotychczasowy poziom merytoryczny zajęć dydaktycznych, wykorzystania w większym stopniu nowocześniejszych narzędzi przekazu - środków audiowizualnych oraz dążenia do doskonalenia zajęć dydaktycznych (aktualizowanie i wzbogacanie treści merytorycznych, literatury, itp.). Zalecano prowadzić zajęcia z wykorzystaniem skutecznych metod aktywizujących oraz wzbogacać prezentowane treści o odpowiednie przykłady i odniesienia do współczesnej gospodarki światowej.

Kierunek i poziom studiów: **Finanse i Rachunkowość**

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen ⁶			
				5	4	3	2
15	13	2	0	6	7	0	0

⁶ Podano średnią, a nie ocenę - wartości były w przedziale od 4,50 do 4,94.

Zajęcia dydaktyczne, dla których hospitacje wykazały nieprawidłowości (przyczyny oraz podjęte działania naprawcze): brak uwag

Uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji:

Na kierunku Finanse i Rachunkowość przeprowadzone hospitacje nie wykazały nieprawidłowości - proces dydaktyczny przebiega sprawnie, na wysokim poziomie akademickim. Nauczyciele byli przygotowani do prowadzenia zajęć i wykorzystują odpowiednie metody dydaktyczne. Zalecono utrzymać dotychczasowy poziom merytoryczny zajęć dydaktycznych, nadal aktywizować studentów do samodzielnej i zespołowej pracy oraz systematycznie aktualizować i wzbogacać treści przedmiotów.

*Kierunek i poziom studiów: **Polityka społeczna***

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen ⁷			
				5	4	3	2
4	4	1	-	3	1	1	

Zajęcia dydaktyczne, dla których hospitacje wykazały nieprawidłowości (przyczyny oraz podjęte działania naprawcze): brak (nie dotyczy).

Uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji: Przeprowadzone hospitacje wykazały, że generalnie proces dydaktyczny przebiega sprawnie, na odpowiednim poziomie akademickim a wykładowcy są przygotowani do prowadzenia zajęć i wykorzystują odpowiednie metody dydaktyczne. Nauczycielom rekomendowano kontynuowanie sposobu prowadzenia zajęć. Wśród zaleceń pohospitacyjnych znalazły się postulaty: uatrakcyjnienia prezentacji, zwiększenia aktywizacji studentów, wykorzystania w większym stopniu nowoczesnych metod i narzędzi przekazu oraz dążenia do doskonalenia zajęć dydaktycznych (aktualizowanie i wzbogacanie treści merytorycznych, literatury, itp.).

Podczas prezentacji wyników hospitacji Radzie Wydziału zwrócono uwagę na potrzebę bardziej szczegółowych i wnikliwych ocen (zbyt duży odsetek ocen bardzo dobrych).

3. Wyniki analizy ankiet absolwenta bezpośrednio po ukończeniu studiów

*Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia, II stopień***

Liczba absolwentów: 166

Liczba wypełnionych ankiet: 27

Zwrotność ankiet: 16%

Powtarzające się kwestie oceniane na „nie” i „zdecydowanie nie”:

1. Ukończony kierunek studiów nie zapewnił pełnego przygotowania do obecnie wykonywanej pracy,
2. W związku z obecnie wykonywaną pracą zachodzi konieczność uzupełniania wiedzy lub umiejętności (np. na studiach podyplomowych, kursach, szkoleniach, itp.).
3. Absolwenci wskazali, że podczas studiów nie nabyli umiejętności posługiwania się specjalistycznymi programami komputerowymi, studia nie przygotowały absolwenta do pracy pod względem umiejętności zawodowych, w trakcie studiów nie kładziono nacisku na praktyczne elementy.
4. Według absolwentów program studiów w dużym stopniu nie uwzględniał wymagań pracodawcy.

⁷ Jw. – pow. 4,75 przyjęto 5,00

5. Praktyki studenckie nie pozwoliły na zdobycie ważnych umiejętności zawodowych, a działalność w kołach naukowych i organizacjach studenckich nie zwiększyła szans na znalezienie pracy po zakończeniu studiów.
6. Absolwenci wskazali, że lektorat na studiach nie pozwolił w oczekiwanym stopniu nauczyć się języka obcego.
7. Podczas studiów absolwenci wskazywali, że nie nauczyli się prowadzić profesjonalnej dyskusji, argumentowania i prezentacji swoich poglądów

Propozycje działań naprawczych:

- wprowadzenie większej liczby ćwiczeń z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania komputerowego (sytuacja ta już się poprawiła dzięki uruchomieniu na Wydziale zmodernizowanych sal komputerowych, natomiast znaczącym utrudnieniem jest brak możliwości współpracy z Działem Informatyki we wdrażaniu do dydaktyki pozyskanych programów komputerowych w salach ćwiczeniowych wynikający z rozwiązań organizacyjnych przyjętych na Uniwersytecie),
- zachęcać studentów do korzystania z oferowanych przez Wydział programów stażowych w podmiotach z praktyki gospodarczej,
- wzmocnić monitoring i kontrolę procesu odbywania praktyk studenckich.
- przeprowadzić dodatkowe hospitacje nauki języka obcego na kierunku Ekonomia.

*Kierunek i poziom studiów: **Finanse i Rachunkowość***

Liczba absolwentów: 123

Liczba wypełnionych ankiet: 53

Zwrotność ankiet: 43%

Powtarzające się kwestie oceniane na „nie” i „zdecydowanie nie”:

1. Korzystanie z uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejściu na rynek pracy (52,83% ankietowanych)
2. Liczba zajęć praktycznych (np. laboratoria, ćwiczenia terenowe) (41,5% ankietowanych)
3. Dostęp do literatury specjalistycznej był na Uczelni wystarczający (zbiory biblioteczne, podręczniki, skrypty) (37,7% ankietowanych)
4. Poziom nauczania języka obcego (34,0% ankietowanych)
5. Program studiów (32,1% ankietowanych)
6. Powtarzanie treści nauczania w ramach różnych przedmiotów (32,1% ankietowanych)
7. Program studiów pozwolił uzyskać podstawowe umiejętności praktyczne niezbędne w przyszłej pracy zawodowej (30,19% ankietowanych)

Propozycje działań naprawczych:

W większości poruszanych kwestii nie istnieje konieczność podjęcia działań naprawczych będących w kompetencji Wydziału. Należy rozpowszechnić wśród studentów informacje nt. działalności uczelnianego Biura Karier oraz na większą skalę upowszechnić informacje dotyczące możliwości udziału w programach wymiany i praktykach zagranicznych w trakcie studiów. Wydział aktywnie uczestniczy od kilku lat w programach stażowych (oferta dla studentów ostatnich lat studiów), które uzupełniają ilość zajęć praktycznych realizowaną podczas studiów (por. poniżej pkt 4).

*Kierunek i poziom studiów: **Polityka społeczna I st.***

Liczba absolwentów: 0

Liczba wypełnionych ankiet: 0

Powtarzające się kwestie oceniane na „nie” i „zdecydowanie nie”: brak ankiet (nie dotyczy).

Propozycje działań naprawczych: brak ankiet (nie dotyczy).

4. Raport z realizacji praktyk zawodowych⁸

Kierunek i poziom studiów: Ekonomia, I stopień

Liczba miejsc praktyk organizowanych przez wydział / liczba miejsc praktyk zgłoszonych przez studentów	Liczba studentów zwolnionych z praktyk	Liczba studentów, którzy nie zaliczyły praktyk
340 ⁹ /106	7	0

Powody niezaliczenia praktyk oraz podjęte działania naprawcze: nie dotyczy

Kierunek i poziom studiów: Finanse i rachunkowość, I stopień

Liczba miejsc praktyk organizowanych przez wydział / liczba miejsc praktyk zgłoszonych przez studentów	Liczba studentów zwolnionych z praktyk	Liczba studentów, którzy nie zaliczyły praktyk
340 ¹⁰ /98	23	0

Powody niezaliczenia praktyk oraz podjęte działania naprawcze: nie dotyczy

Kierunek i poziom studiów: Polityka społeczna, I stopień

Liczba miejsc praktyk organizowanych przez wydział / liczba miejsc praktyk zgłoszonych przez studentów	Liczba studentów zwolnionych z praktyk	Liczba studentów, którzy nie zaliczyły praktyk
340 ¹¹ /8	0	0

Powody niezaliczenia praktyk oraz podjęte działania naprawcze: nie dotyczy

---

⁸ Sporządza koordynator ds. praktyk.

⁹ Liczba miejsc obejmuje między innymi program „Studiujesz - praktykuj II. Program stażowy dla Studentów WES na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu”.

¹⁰ Jw.

¹¹ Jw.

OCENA PROCESU DYPLOMOWANIA

1. Dyplomowanie

Kierunek studiów: Ekonomia	Liczba złożonych kart prac dyplomowych	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	83 (stacj.)	50 (stacj.)	28 (stacj.)	1 (stacj.)
studia II stopnia	94 (stacj.) 57 (niest.)	55 (stacj.) 31 (niest.)	38 (stacj.) 21 (niest.)	- -

Informacje dodatkowe (do 500 znaków):

Studenci którzy w międzyczasie zostali skreśleni z powodu niezłożenia pracy dyplomowej lub kolejnego podania o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej lub zostali skierowani na powtarzanie na kolejny rok akademicki (2018/19), ale mieli złożone karty dyplomowe:

3 (Ek stacj. – skreśleni), 2 (Ek stacj. – powtarz.)

1 (Ek II° stacj. skr.), 5 (EK II° niest. skr.)

Kierunek studiów: Finanse i Rachunkowość	Liczba złożonych kart prac dyplomowych	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	85 (FiR stacj.) 55 (FiR niest.)	71 (FiR stacj.) 37 (FiR niest.)	8 (FiR stacj.) 16 (FiR niest.)	- -

Informacje dodatkowe (do 500 znaków):

Studenci którzy w międzyczasie zostali skreśleni z powodu niezłożenia pracy dyplomowej lub kolejnego podania o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej lub zostali skierowani na powtarzanie na kolejny rok akademicki (2018/19), ale mieli złożone karty dyplomowe:

2 (FiR stacj. – skreślenie), 4 (FiR stacj. – powtarz.)

1 (FiR niest. – skreślenie), 1 (FiR niest. – powtarz.)

Kierunek studiów: Polityka społeczna	Liczba złożonych kart prac dyplomowych	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	0	0	0	0

Informacje dodatkowe (do 500 znaków):

W roku akademickim 2017/18 nie odbyły się egzaminy dyplomowe na PS (Wydział prowadził tylko II rok studiów na tym kierunku).

2. Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych

Kierunek Ekonomia	Liczba złożonych prac dyplomowych	Liczba prac sprawdzonych systemem antyplagiatowym	Liczba prac, dla których drukowano z systemu antyplagiatowego raport szczegółowy
studia I stopnia		17	0
studia II stopnia		31	0

Podjęte działania naprawcze: nie dotyczy

Kierunek Finanse i Rachunkowość	Liczba złożonych prac dyplomowych	Liczba prac sprawdzonych systemem antyplagiatowym	Liczba prac, dla których drukowano z systemu antyplagiatowego raport szczegółowy
studia I stopnia		50	0
studia II stopnia	-	-	-

Podjęte działania naprawcze: nie dotyczy

MONITOROWANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW¹²

Zgodnie z wprowadzoną procedurą monitorowania losów zawodowych absolwentów UPP tegoroczne badanie zostało przeprowadzone wśród absolwentów dwóch roczników:

- absolwentów kończących studia w roku akademickim 2014/2015 (po 3 latach od ukończenia studiów), III edycja
- absolwentów kończących studia w roku akademickim 2012/2013 (po 5 latach od ukończenia studiów), I edycja

STATYSTYKI MONITORINGU LOSÓW ABSOLWENTÓW PO 3 LATACH OD UKOŃCZENIA STUDIÓW (2014/2015)

*Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia II st.** (ankieta ogólna + kierunkowa)*

Rok ukończenia studiów: 2014/15

Liczba ankiet wysłanych: 166.

Liczba ankiet zwróconych: 27 (zwrotność 16%), w tym brak odpowiedzi lub ankiety niezakończone lub niepokazane – 9 szt.

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 37 % (56% wśród tych absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 33,3 % (50 % wśród tych absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).

¹² Na podstawie danych otrzymanych z Biura Karier oraz na podstawie informacji ze strony: <http://ela.nauka.gov.pl/>

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu (ważne i bardzo ważne):

1. kompetencje osobowe i interpersonalne (59,26%)
2. wiedza i umiejętności (55,56%)

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy (48,2%)
2. zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań (44,4%)

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

Większość respondentów, którzy kompletnie wypełnili ankietę (58,8%) określiło na duże i bardzo duże zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z branży reprezentowanej przez absolwentów kierunku. Wśród szczegółowych umiejętności i kompetencji nabytych podczas studiów najchętniej oceniono znajomość języków obcych („lektorat na studiach pozwolił mi w oczekiwanym stopniu nauczyć się języka obcego” - 3,7%). Mimo, że absolwenci uczestniczyli w praktykach zawodowych, stwierdzono, że w trakcie studiów zbyt mały nacisk kładziono na aspekty praktyczne (7,41%). Absolwenci najlepiej ocenili swoją ogólną znajomość mechanizmów funkcjonowania gospodarki, gorzej oceniono znajomość zasad funkcjonowania oraz prawidłowości rozwoju sektora rolno-żywnościowego oraz umiejętność analizowania przyczyn i przebiegu procesów/zjawisk na rynku rolno-żywnościowym.

Wydział w ostatnich latach znacznie rozwinął możliwości w zakresie realizacji praktyk i staży – zwłaszcza w przedsiębiorstwach sektora rolno-żywnościowego – co powinno poprawić sytuację w zakresie wiedzy i umiejętności praktycznych.

*Kierunek i poziom studiów: **Finanse i rachunkowość I st.** (ankieta ogólna + kierunkowa)*

Rok ukończenia studiów: 2015

Liczba ankiet wysłanych: 138

Liczba ankiet zwróconych: 19 (zwrotność 14%) %), w tym brak odpowiedzi lub ankiety niezakończone lub niepokazane – 6 szt.

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 57,9 % (84,6 % wśród tych absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 26.32%

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. wiedza i umiejętności 57,9% (84,6%)
2. kompetencje osobowe i interpersonalne 57,9% (84,6%)

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy 52,63% (76,9%).
2. zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań 47,4%. (69,2%).

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

W opiniach absolwentów zdobyta wiedza (teoretyczna i praktyczna) jest użyteczna w znalezionej pracy a dla ponad połowy absolwentów ukończony kierunek studiów był ważnym kryterium dla pracodawcy przy zatrudnieniu na obecnie zajmowanym stanowisku. Absolwenci podkreślali również zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z finansów i rachunkowości. Gros absolwentów wskazało, że studia w wystarczającym stopniu rozwijały umiejętności komunikacji międzyludzkiej (58%/84,6%). Zdaniem absolwentów w trakcie studiów większy nacisk należy położyć na praktyczne aspekty (umiejętności takie jak posługiwanie się specjalistycznymi programami komputerowymi). W tej ostatniej kwestii powinna nastąpić poprawa gdyż Wydział zmodernizował sale komputerowe.

Kierunek i poziom studiów: **Polityka społeczna I st.** (ankieta ogólna + kierunkowa)

Rok ukończenia studiów: 2015

Liczba ankiet wysłanych: 36

Liczba ankiet zwróconych: 9 (zwrotność 25 %) w tym rekordy niezakończone lub niepokazane 4 szt.

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 0 %

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 0%

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. kompetencje osobowe i interpersonalne - 33,3%
2. wiedza i umiejętności oraz praca w okresie studiów – po 22,2%

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy - 55,6%
2. zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań -55,6%
3. prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów - 55,6%

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

Absolwenci posiadają kompetencje społeczne, które ułatwiają znalezienie pracy (zwłaszcza umiejętności komunikacji międzyludzkiej oraz znajomość uwarunkowań rozwoju obszarów wiejskich i aktywizacji społeczności lokalnych). W opiniach absolwentów zdobyta wiedza teoretyczna i praktyczna jest użyteczna w podjętej pracy. Zdaniem absolwentów większą uwagę trzeba poświęcić „twardym” umiejętnościom praktycznym (np. posługiwanie się specjalistycznymi programami komputerowymi) oraz umiejętnościom organizowania i aktywnego uczestnictwa w przedsięwzięciach społecznych oraz opracowywania projektów społecznych oraz aplikowania o środki publiczne .

STATYSTYKI MONITORINGU LOSÓW ABSOLWENTÓW PO 5 LATACH OD UKOŃCZENIA STUDIÓW (2012/2013)

Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia II st.** (ankieta ogólna + kierunkowa)

Rok ukończenia studiów: 2012/13

Liczba ankiet wysłanych: 72.

Liczba ankiet zwróconych: 20 (zwrotność 28%), w tym ankiety niezakończone lub niepokazane – 7 szt.(35%)

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 35 % (53,8 % wśród tych absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 40 % (61,5 % wśród tych absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu (ważne i bardzo ważne):

1. Wiedza i umiejętności oraz kompetencje osobowe i interpersonalne 65% (100 % absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).
2. Ukończony kierunek studiów 45% (69,2%).

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. Samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy – 55% (84,6%)

2. Prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów – 50% (76,9%)

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

Zdecydowana większość respondentów, którzy kompletnie wypełnili ankietę (84,6%) znalazła zatrudnienie podczas studiów lub zaraz po ich ukończeniu. Identyfikacja odsetek absolwentów ocenia na duże zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z branży reprezentowanej przez oceniany kierunek studiów. Dla ponad połowy absolwentów wykonywana praca jest zgodna z ukończonym kierunkiem studiów. Za zupełnie nieważne kryteria (w 100%) dla pracodawcy przy zatrudnieniu na obecnie zajmowanym stanowisku wymieniono udział w wymianie międzynarodowej oraz działalność w organizacjach studenckich. Respondenci uznali, że program studiów w małym stopniu uwzględniał wymagania pracodawcy. Wśród szczegółowych umiejętności i kompetencji nabytych podczas studiów dalej słabo oceniono znajomość języków obcych. Absolwenci najlepiej ocenili swoją ogólną znajomość mechanizmów funkcjonowania gospodarki, podstawowych kategorii i procesów makro i mikroekonomicznych oraz znajomość metod analizy finansowej i umiejętność przeprowadzenia analizy finansowej podmiotu gospodarczego z wykorzystaniem wiedzy z zakresu rachunkowości oraz zarządzania finansami. Najgorzej oceniono znajomość zasad funkcjonowania oraz prawidłowości rozwoju sektora rolno-żywnościowego oraz umiejętność analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk na rynku rolno-żywnościowym (w tym umiejętność wykorzystywania tej wiedzy w prowadzeniu działalności gospodarczej).

Wydział w ostatnich latach znacznie rozwinął możliwości w zakresie realizacji praktyk i staży – zwłaszcza w przedsiębiorstwach sektora rolno-żywnościowego – co powinno poprawić sytuację w zakresie wiedzy i umiejętności praktycznych. W zakresie programu kształcenia, w konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, od roku ak. 2018/19 zmodyfikowano efekty kształcenia oraz wprowadzono zmiany w programie studiów.

*Kierunek i poziom studiów: **Finanse i rachunkowość I st.** (ankieta ogólna + kierunkowa)*

Rok ukończenia studiów: 2012/13

Liczba ankiet wysłanych: 133

Liczba ankiet zwróconych: 15 (zwrotność 11%) %), w tym brak odpowiedzi lub ankiety niezakończone lub niepokazane – 4 szt. (26.67%).

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 60 % (81,8 % wśród tych absolwentów, którzy wypełnili do końca ankietę).

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 13,33%

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. kompetencje osobowe i interpersonalne 73,3% (100%)
2. wiedza i umiejętności oraz ukończony kierunek studiów – po 66,7% (90,9%)

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy - 66,7% (90,9%).
2. łatwe nawiązywanie kontaktów z ludźmi – 53,3% (72,7%).

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

Podobnie jak poprzednio w opiniach absolwentów zdobyta wiedza (teoretyczna i praktyczna) jest użyteczna w znalezionej pracy. Zdecydowana większość respondentów, którzy kompletnie wypełnili ankietę (90,9%) znalazła zatrudnienie jeszcze podczas studiów lub zaraz po ich ukończeniu. Zdecydowana większość absolwentów wskazywała na duże zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z finansów i

rachunkowości. Podkreślano nabytą podczas umiejętności prowadzenia ewidencji księgowej i sporządzania sprawozdań finansowych oraz przeprowadzania analizy ekonomiczno-finansowej i oceny kondycji finansowej podmiotu gospodarczego. Słabo oceniono znajomość podstaw produkcji rolniczej (roślinnej, zwierzęcej i ogrodniczej) oraz przetwórstwa rolno-spożywczego a także rozumienie zasad funkcjonowania finansów UE oraz systemów wdrażania funduszy UE w Polsce.

W zakresie ostatnich problemów wprowadzono zmiany (w okresie przed i po akredytacji) w planie i programach studiów (oraz zmodyfikowano treści przedmiotów).

*Kierunek i poziom studiów: **Polityka społeczna I st.*** (ankieta ogólna + kierunkowa)

Rok ukończenia studiów: 2012/13

Liczba ankiet wysłanych: 75

Liczba ankiet zwróconych: 15 (zwrotność 20 %) w tym rekordy niezakończone lub niepokazane - 1 (6,67%).

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 20 %

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 53,3 %

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. kompetencje osobowe i interpersonalne – 66,7% (100%)
2. wiedza i umiejętności - 66,7% (100%)

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. łatwe nawiązywanie kontaktów z ludźmi - 60% (81,8%)
2. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy - 60% (81,8%)

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

Opinie absolwentów nt. uzyskanej podczas studiów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji są podzielone i trudne do interpretacji.

Porównując dane sprzed 5 i 3 lat należy wskazać, że zasadniczo nie zmienił się odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (zwiększył się na Ekonomii a zmalał na FiR i PS). Jednocześnie istotnie zmniejszył się odsetek osób dodatkowo uczących się i doksztalających po studiach (wszystkie kierunki).

OGÓLNOPOLSKI SYSTEM MONITOROWANIA EKONOMICZNYCH LOSÓW ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

Od trzech lat Wydział prowadzi również analizę danych z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA). Głównym źródłem informacji przedstawianych w raportach są dane administracyjne pochodzące z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz z systemu POL-on. Zalety stosowania danych administracyjnych to:

- możliwość prowadzenia badań na dużą skalę,
- obiektywność danych wynikająca z niedeklaratywnego charakteru odpowiedzi,
- możliwość konstruowania porównywalnych wskaźników,
- możliwość prowadzenia analiz w ujęciu dynamicznym.

Dane, które podlegały interpretacji w bieżącym raporcie dotyczą absolwentów, którzy ukończyli studia w 2016 roku.

*Kierunek i poziom studiów: **Ekonomia I i II st.***

1. Absolwenci pierwszego stopnia studiów w zdecydowanej większości (92%) kontynuowali kształcenie.
2. Okres poszukiwania pracy absolwentów kierunku *Ekonomia* wynosił niespełna 3 miesiące (skrócenie czasu w stosunku do absolwentów z 2015 o 2 miesiące), przy czym podjęcie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę trwało około miesiąc dłużej.
3. Aktywność zawodowa i edukacyjna oraz czas poszukiwania pracy absolwentów kierunku *Ekonomia* UPP jest porównywalny absolwentów tego kierunku na innych uczelniach (zarówno na uniwersytetach ekonomicznych jak i byłych uczelniach rolniczych).
4. Absolwenci pierwszego stopnia, studiów kierunku *Ekonomia* uzyskują zazwyczaj niższe wynagrodzenie w przypadku umów o pracę. W stosunku do poprzedniego pomiaru (dane dla absolwentów z 2015) obniżyło się wynagrodzenie absolwentów UEP i jest niższe od absolwentów UPP. Wyraźnie niższe są jednak wynagrodzenia absolwentów studiów niestacjonarnych kierunku *Ekonomia* naszej Uczelni.
5. Generalnie można zauważyć znaczne skrócenie czasu poszukiwania pierwszej pracy lecz niewielki wzrost wynagrodzenia.

Kierunek i poziom studiów: *Finanse i rachunkowość I st.*

1. Niemal wszyscy absolwenci pierwszego stopnia studiów kierunku *Finanse i rachunkowość* kontynuowali kształcenie (94%).
2. Okres poszukiwania pierwszej pracy jest jednym z krótszych wśród porównywanych uczelni.
3. Aktywność zawodowa i edukacyjna oraz czas poszukiwania pracy absolwentów kierunku *Finanse i rachunkowość* UPP jest porównywalna do absolwentów tego kierunku na innych uczelniach, (zarówno na uniwersytetach ekonomicznych jak i byłych uczelniach rolniczych).
4. Wynagrodzenia absolwentów FiR UPP są niższe od uczelni konkurencyjnych.
5. Podobnie jak poprzednio, główne zauważalne trendy to znaczne skrócenie czasu poszukiwania pierwszej pracy lecz niewielki wzrost wynagrodzenia.

Kierunek i poziom studiów: *Polityka społeczna I st.*

1. Kierunek polityka społeczna jest (wg. systemu ELA) oferowany przez 5 uczelni wyższych w Polsce.
2. Absolwenci tego kierunku na UPP rzadziej kontynuowali naukę od osób kończących inne kierunki na UPP. Uzyskiwali również generalnie niższe wynagrodzenie z tytułu podjęcia pierwszej pracy
3. Znaczne różnice w stosunku do absolwentów *Polityki społecznej* na innych uczelniach można tłumaczyć uwarunkowaniami lokalnymi.

Wydział w ostatnich 4 latach podjął działania umożliwiające lepsze zapoznanie studentów z praktycznymi aspektami działalności przedsiębiorstw i instytucji sektora rolno-żywnościowego. Współpraca z praktyką gospodarczą jest rozszerzana w dwóch szandarowych programach rozwoju kompetencji studentów realizowanych na WE-S: *Wiedza, Praktyka, Sukces* (2014-15) oraz *Studiujesz-Praktykuj* (2016-18 oraz 2018-20) a wkrótce również w ramach programu *Najlepsi z natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu*". W ramach wspomnianych projektów studenci - zwłaszcza ostatnich lat studiów- biorą udział w stażach (6 tygodniowe na studiach magisterskich i 4 tygodniowe na studiach licencjackich), różnorodnych szkoleniach, warsztatach i kursach, wizytach studyjnych). Rozwijana jest współpraca z podmiotami z agrobiznesu w zakresie organizowania praktyk i staży studenckich (podpisywane są umowy o współpracy).

Władze Wydziału i KZdsJK monitorowały i monitorują wyniki ankiet i losy absolwentów. W ostatnich latach podejmowały działania korygujące programy kształcenia (zostały one zaakceptowane przez zespoły wizytujące PKA). Dalsze działania usprawniające będą uruchamiane również w przyszłości.

PODSUMOWANIE RAPORTU ROCZNEGO I WNIOSKI (do 1000 znaków):

W roku akademickim 2017/18 nie stwierdzono poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu jakości kształcenia.

W przypadku zidentyfikowanych uchybień wprowadzono zalecenia kierunkowych zespołów ds. jakości kształcenia oraz podjęto działania naprawcze.

W ramach poszczególnych procedur zrealizowano wszystkie zaplanowane działania: zgromadzono wymaganą dokumentację, dokonano niezbędnej analizy oraz sporządzono syntetyczne raporty.

Informacje dotyczące prac KZdsJK są przekazywane do Kierowników Katedr WE-S oraz koordynatorów katedralnych ds. jakości kształcenia (sukcesywnie na spotkaniach kierowników katedr z władzami dziekańskimi oraz mailowo). Bieżące informacje, problemy oraz wnioski z pracy zespołów przekazywano również Radzie Wydziału oraz - w formie komunikatów czy na spotkaniach wydziałowych - całej społeczności WE-S.

Można stwierdzić, że przyjęte na Wydziale rozwiązania organizacyjne sprzyjają optymalizacji przepływu informacji a w działania związane z utrzymaniem i rozwijaniem jakości kształcenia wdrożeni są wszyscy pracownicy.

---

data, pieczęć i podpis Dziekana